

Guide til billede bedømmelse:

Henry von Würden

Kilde: NaturePhotos.dk

Hermed en guide til billed bedømmelse, egentlig skrevet til konkurrence dommere, men kan jo også sagtens bruges til seriøs billede kritik, og til at vurdere egne billeder.

Håber i kan bruge det, (og mit forsøg på at genskabe tekstformat går godt)

Guide til billede bedømmelse:

1. Er motivet interessant for beskueren?
2. Er billedet godt komponeret?
3. Er billedet skarpt og passende eksponeret?
4. Fortæller billedet en historie?
5. Fremhæver belsningen motivet og budskabet?
6. Er det et kreativt billede?

1. Er motivet interessant for beskueren? I et stærkt billede, kan beskueren umiddelbart identificere hovedmotivet. Selvom det lyder som en vittighed, kan man i et overraskende højt antal fotos ikke umiddelbart identificere hovedmotivet. I stedet er billedet en komplekst montage af elementer der konkurrerer om beskuerens opmærksomhed.

I et stærkt billede, skal hovedmotivet og formen være beskuerens første indtryk. Hvis motivet er stærk, kan beskuerens øjne flytte rundt og udforske andre områder af billedet, men øjnene trækkes uundgåeligt tilbage til motivet.

For at vurdere om dine egne billeder er interessant for en beskuer, så prøv at stille dig selv disse spørgsmål. Eller vise billedet til en ven og bede din ven om at ærligt besvare spørgsmålene:

*Når man ser på fotoet, hvad er så det første du ser? er det du ser først, det motiv du havde tænkt at fotograferer?

*Hvad fastholder dine øjne længst?

*Er der andre elementer i billedet der konkurrerer med motivet om at få opmærksomhed?

*Medvirker tekniske aspekter som lys og retningen af lys, dybdeskarphed, fokus, og så videre, positivt eller negativt til at holde beskuerens opmærksomhed på emnet/hovedmotivet?

2. Er billedet godt komponeret? I et stærkt billede, bør der være en følelse af en samlende komposition. Der er skrevet hele bøger om komposition, på det grundlæggende niveau, komposition handler om oprettelse af en følelse af orden for elementerne i et billede.

Bemærk: kompositions regler eller retningslinjer er et nyttigt udgangspunkt, men de er kun nyttige, så længe de forbedrer det overordnede billede.

Som en hurtig gennemgang, er her et par grundlæggende kompositions regler.

*Fyld rammen. Udfyldning af rammen kan hjælpe med til at gøre billedet interessant, og samtidig hjælper det på at udelukke konkurrerende elementer og baggrunds detaljer. Du kan udfylde rammen ved at flytte tættere på emnet/hovedmotivet eller ved at bruge en længere brændvidde (eller zoome ind).

*Organiser elementer. I komposition, er det Rule of Thirds der ofte bruges til at organisere elementer i en komposition. Denne regel er afledt af det gyldne snit, eller gyldne rektangel, som deler et billede rum, i lige segmenter for at skabe tiltalende proportioner. I enkle vendinger, hvis du anvender Rule of Thirds i et fotografi, bliver resultatet ofte en behagelig følelse af orden.

*Kontrol baggrunden. En ikke distraherende baggrund er et kompositorisk værktøj der hjælper med at bringe fokus på emnet/hovedmotivet. Du kan kontrollere baggrunden ved at flytte din position eller flytte emnet for at undgå at baggrunden distraherer og eller ved hjælp af en større blændeåbning (mindre f-stop) for at sløre baggrunden. Det er en god ide at gennemgå hele scenen, og når det er muligt, fjerne eller omarrangere distraherende baggrund elementer.

*Keep it simple. Jo færre elementer i et billede, jo stærkere er det udsagn billedet fremfører. Enkelhed hjælper med til at forhindre beskuerens øjne i at blive distraheret.

For at evaluere kompositionen af dine billeder, så prøv at stille disse spørgsmål:

*Er der en følelse af orden og balance i billedet, der hjælper med til at fremhæve motivet og fører øjet gennem kompositionen?

*Indgår der elementer, der ikke bidrager til at fremhæve motivet i billedet?

*Er der udelukkede elementer der, hvis inkluderet, ville have styrket motivet i billedet?

*Medvirker dybdeskarphed, brændvidde (objektivet eller zoom-indstilling), belysning, vinkel og perspektiv til at forbedre kompositionen?

*Forbedrer beskæringen kompositionen?

3. Er billedet skarpt og passende eksponeret? Med undtagelse af de fotos, der forsætligt viser bevægelse, eller tages som soft-focus billeder (såsom et portræt), så er knivskarpe fokus en af de første ting, som beskueren bemærker i et billede. Går man et skridt videre, skal fokus ligge så motivet fremhæves. Det skarpeste punkt i billedet skal lokalisere, hvad fotografen ser som det vigtigste aspekt af billedet.

Eksponeringen (kombinationen af brændvidden [objektivet eller zoomindstilling], blænde, lukketid og ISO) bør også bidrage til at fremhæve motivet i billedet, og sikre tegning i hele billedet.

Spørgsmål, der kan hjælpe dig med at vurdere, om fokus og eksponering indstillinger er passende for et billede kan nævnes:

*Medvirker det skarpeste punkt i billedet til at fremhæve billedets budskab, oftest billedets motiv?

*Øger dybdeskarpheden den stemning der ønskes,?

*Kan brændvidden eller zoomindstillingen forbedre motivet og budskab i billedet?

*Har billedet er generelt god kontrast for den type billede, fotografen ønsker at frembringe?

*Er farverne naturlige og / eller bidrager farverne til at frembringe den ønskede stemningen og farve kontrast i billedet?

*Er der tegning i højlys og skygger?

*Hvis billedet er i farver, vil det være stærkere i sort og hvid, eller vice versa?

4. Fortæller billedet en historie? Oftest er forskellen mellem et foto, som du kan huske og et, som du hurtigt glemmer, afhænger af om billedet fortæller en historie.

I stærke billeder, fortælles historien ved første øjekast, og billedet står alene. I de bedste billeder, vækker historien en følelsesmæssig reaktion hos beskueren. Jeg tror, det er den følelsesmæssige reaktion, der i sidste ende gør billedet mindeværdige.

Prøv at stille disse spørgsmål, som du vurderer billeder at beslutte, om billedet fortæller en historie:

*Fortæller billedet historie eller en velformuleret erklæring?

*Frembringer billedet en følelse? Med andre ord kan du forholde dig til emnet eller situationen?

*Hvad kan ændres i billedet for at forstærke historien eller budskabet.

5. Fremhæver belysningen motivet og budskabet? Ligesom kompositionen, er belysning et emne, der kan føres lange diskussioner om.

Når der skydes billeder, bør lyset udnyttes maksimalt, for at fremhæve det vigtige i billedet, og for at fastlægge de overordnede tone i billedet.

I mesterlige hænder, anvendes belysningen selektivt for at sætte fokus på udvalgte områder af motivet og samtidig slører mindre vigtige områder. For at guide øjet gennem kompositionen. Men lyset anvendes også til at lægge den overordnede stemning og tone i billedet, ved at udnytte farve kontrasterne i lyset.

Lys er et anden "design værktøj", der kan bruges til at forbedre den overordnede stemning og historien eller budskabet i billedet.

Det er f.eks. kun få fotografer, der ikke drager fordel af de fantastiske farver der opstår i løbet af solopgange og solnedgange.

Ved vurderingen af belysning fordelene ved et foto, så spørg:

*Er intensiteten og farve af lys passende for motivet?

*Er lyset for barsk, for kontrastrige, eller er det alt for blød og for fladt?

*Er alle vigtige aspekter af emnet godt belyst, eller kunne belysningen forbedres ved hjælp af en flash, udfyldningsflash, reflektor, eller ekstra lys?

*Er belysningen med til at formidle det overordnede budskab i billedet?

*I et farvefoto, er farve balanceret korrigeret for lys temperaturen (med andre ord, bør den samlede farve fremtoning være naturlig). Og hvis ikke, bidrager farvestik til stemningen i billedet?

6. Er det et kreativt billede? I store træk definerer vi "kreativ" som et billede, der går ud over forudsigelige teknikker og behandlinger. Med andre ord, afslører fotografen motivet på usædvanlige måder, måder som beskueren ellers ikke ville have set.

Ved vurderingen af kreativitet på et foto, så spørg dig selv:

*Afslører billedet mere om emnet, eller viser det emnet på en uventet måde?

*Viser billedet visuelle elementer på en usædvanlige og spændende måder?

*Er billedet interessant og frisk, eller siger billedet mere end der kan siges med ord?